

TURISME

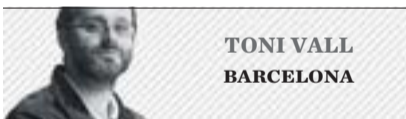
Contemplació, veneració i disparar com més fotos millor

Xavier Antich radiografia els efectes del sotmetiment al turisme

Xavier Antich va ser l'encarregat ahir de clausurar el curs 2014-2015 del màster en turisme i humanitats impartit per la Universitat Autònoma de Barcelona i dirigit per BCF Consultors. PERE VIRGILI

Crònica

TONI VALL
BARCELONA

Ateneus, centres cívics, locals associatius, casinos, auditoris diversos... Els equipaments ciutadans no només haurien de viure de teatre, dansa, festes majors, funcions escolars i actes de l'ANC. Una conferència com la de Xavier Antich ahir al CCCB hauria de fer bolos per tota la ciutat com a pas previ a la seva *tourneé* per comarques. Sota el títol *Turisme, ciutat i identitat* –cloenda del segon màster en turisme i humanitats de la UAB– Antich va radiografiar la complexa realitat a què l'exploració turística desmesurada està sotmetent Barcelona. Els exemples més recents de la qual, en el que seria la punta de l'iceberg, podrien ser la polèmica dels apartaments de la Barceloneta o els qüestionats usos comercials de la Rambla. A un mes exacte de les eleccions municipals, les lúcides paraules d'Antich esdevenen un referent per a barcelonins preocupats i haurien de ser-ho encara amb més cruesa per a polítics i gestors que vulguin esdevenir rellevants i respectats.

Amb mirada analítica i incisiva, Antich destaca que els fenòmens complexos –i el turisme ho és– no

admeten la caricatura. “El turisme com a tal no degrada una ciutat. Ho acaba fent la ciutat mateixa quan només pensa en el turisme”, precisa. A criteri seu no pot existir la polarització entre una ciutat per veure-la i una altra per viure-hi. L'actitud esquizofrènica no tarda a aparèixer quan “el turisme és alhora objecte de desig pels dividends que proporciona i de fiscalització per corregir-ne els excessos que provoca”.

Cal trobar els orígens de la qüestió en l'evolució metamòrfica del concepte de viatge, associat d'entrada a la desubicació i el desarrelament, a la inseguretat i, en fi, a l'experiència que permet repensar la realitat pròpia. El conflicte arriba quan la comunitat visitada es modifica per efecte de la visita, per un fenomen no innocent sinó completament transformador. El turisme, esclar.

I quin és el següent pas? Antich ho té clar. La marca, el logo, la ciutat de mentida, l'espai turístic que no és indicatiu de l'interès de la ciutat sinó índex de la seva artificiositat. Estereotip, simplificació, banalització. Incrustar a les guies turístiques tres idees bàsiques: visita contemplativa, actitud de veneració i com més fotos disparades, millor.

El conferenciant remarca també que cal posar el focus en les actituds públiques que ens han conduït fins aquí: confiar quasi exclusivament la gestió de la ciutat als polítics i als arquitectes –“prínceps artistes”– i foragitar la intervenció de l'associaci-

onisme veïnal i la creativitat ciutadana. Per aconseguir redreçar la situació, Antich reclama el concurs urgent de les humanitats i les ciències humanes per guanyar la batalla contra “la pobresa de l'experiència”, per reivindicar les “densitats i espessors de la ciutat” i, de forma indefectible, la seva història. Contra el cartró pedra i la foto fixa, la ciutat reinventada i reinaugurada. No un debat de tecnòcrates i gestors –administració, hotelers, operadors turístics–, sinó incorporació de veus no escoltades.

Tres exemples, per acabar, del deliri barceloní perpetrat sota la inspiració avara del turisme. La preeminència de la icona –Gaudí– per sobre de la realitat que la va fer possible: el patrimoni industrial de la ciutat, sistemàticament enderrocat –el Poblenou– i esborrat del mapa. El Call jueu, cartografiat amb èmfasi però sense cap rastre explicatiu del sistemàtic maltractament a què van ser sotmesos els seus habitats originaris, i convertit així en un patrimoni material sense significació històrica. I, per últim, “l'enganyifa” del Gòtic, un barri sense cap personalitat gòtica sinó construït durant la primera meitat del segle XX a base de noves edificacions, trasllats i fraudulències diverses. “Una història alienada”, conclou Antich. Demolidor, sens dubte, encara que soni a redundància. ■